

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Borgartún 29, 105 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 23020006

Ákvörðun nr. 41/2023

Þann 13. júní 2023 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 41/2023.

Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst framsent erindi [REDACTED] frá embætti ríkissaksóknara dags. 18. janúar 2023 með vísan til b-liðar 1. mgr. 35. gr. lögreglulaga nr. 90/1996. Í erindinu eru gerðar athugasemdir við framkomu starfsmanna embættis Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu þann 13. janúar sl. Málsatvikum er lýst með þeim hætti að vinur kvartanda varð fyrir meintri líkamsárás af hálfu dyravarðar í miðbæ Reykjavíkur og í kjölfarið var haft samband við lögreglu sem mætti fljótt á vettvang. Kvartandi gerir athugasemdir við framkomu lögreglu á vettvangi og segir þá hafa talað við sig í leiðinlegum tón og beðið hana að skipta sér ekki af.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærum á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

2.

Undir valdsvið nefndarinnar fellur hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaoðryggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

3.

Af erindi [REDACTED] er ljóst að kvörtunin er tvíþætt, annars vegar eru gerðar athugasemdir við rannsóknaraðferðir starfsmanna Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu við rannsókn embættisins á meintri líkamsárás og hins vegar við framkomu starfsmanna á vettvangi.

Ekki fellur undir valdsvið nefndarinnar að hafa eftirlit með beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsókna sakamála. Slíkt eftirlitshlutverk er í höndum ríkissaksóknara. Er þeim hluta erindisins því vísað frá nefndinni.

Hvað varðar athugasemdir við framkomu starfsmanna embættisins á vettvangi telur nefndin að ekki séu uppi vísbendingar um mögulega ámælisverða eða refsiverða háttsemi starfsmanna lögreglu, sbr. 2. mgr. 35. gr. a. laga nr. 90/1996. Nefndin telur því ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindisins.

Niðurstaða

Erindi [REDACTED] er að hluta til vísað frá nefndinni.

Ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindis [REDACTED]

Reykjavík, 13. júní 2023

Margrét Einarsdóttir
varaformaður

Kristín Edwald

Þorbjörg I. Jónsdóttir